

**[Justitsministeren.]**

del enkeltspørgsmål, som jeg tror, vi skal drøfte i udvalget. I øvrigt takker jeg for modtagelsen.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.*

**Første næstformand (From):** Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

*Første behandling af forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).*

(Lovforslaget (nr. 48) findes i tillæg A. sp. 1565; fremsættelsen i tidenden sp. 1062).

**Første næstformand (From):** Sammen med denne sag foretages den under punkt 5 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

*Første behandling af forslag til lov om ikrafttræden af lov om kommunal indkomstskat.*

(Lovforslaget (nr. 47) findes i tillæg A. sp. 1423), fremsættelsen i tidenden sp. 1066).

Lovforslagene sattes til forhandling.

**Peter Nielsen:** Vi skal overgå fra et knudret skattesystem, der slet ikke passer til vort samfundssystem; vi skal overgå fra at svare skat af tidligere års skatteevne til at betale skat efter nuværende evne, altså en samtidighedsskat. Det er klart, at en sådan overgang vil frembyde problemer, men dog kun éngangsproblemer, som alle må være interesserede i at få løst så retfærdigt som muligt. Millimeterretfærdigheden kan næppe opnås; den fandt man heller ikke i andre lande, da de i sin tid overgik til kildeskatten, her var det også nødvendigt at anvende den såkaldte

tommelfingerregel, selv om man dér, i modsætning til os, ikke havde besværet med også at ophæve skattefradragsretten.

Jeg vil gerne udtrykke min tilfredshed med, at det nu fastslås ved lov, at kildeskatten skal træde i kraft 1. januar 1969, så det nu er sidste gang, vi modtager den lange og knudrede selvangivelse, hvori vi skal opgive, hvad der fremtidig skal svares skat af, og at man fremtidig kun skal opfatte selvangivelsen — hvor den bliver nødvendig — som et middel til regulering af allerede betalt skat, og jeg forstår altså, at der nu nærmest skal et jordskælv til, hvis vi ikke har kildeskatten om ét år. Vel skal der indgives selvangivelse for indtægten i 1968, men det er jo en selvangivelse, man ikke skal svare skat efter, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Der tales om, at 1968 er et skattefrit år. Nu gør det vel ikke så meget, hvordan det udtrykkes, men selvfølgelig kan man ikke blive fri for at betale skat i 1968, så det er måske mere rigtigt at sige, at 1968-indtægten kun i særlige tilfælde kan blive lagt til grund for skattesvarelse.

Formålet med en lempelig overgang må jo være, at skattebetalingen også i overgangen er kontinuerlig, og at man ikke på noget tidspunkt udsættes for dobbeltbeskatning. Dette problem synes jeg de to lovforslag løser. Der er anvendt tommelfingerregel i opkrævningsforslaget, der ellers ville blive meget kompliceret og vel umuligt at administrere, og faren ligger jo i, at man kan unddrage sig skat ved at lægge så meget hen til 1968-indkomsten som muligt. Denne fordel har en lønmodtager vel næppe i større stil, men andre kunne tænkes at spekulere deri, og derfor må der eventuelt foretages en ekstrasbeskatning, for så vidt en sådan overflytning finder sted i større omfang. Dog skal indtægten i 1968 i så fald overstige indkomsten i 1969 med over 20 pct. eller mindst 15.000 kr., så tilfældigheder ved efterbeskatning kommer man ikke ud for, især da man kan få 1966 anvendt som sammenligningsår i stedet for 1969, hvis der skulle være særlige forhold, der taler herfor. Men det kan altså betale sig at sætte sin indkomst i vejret i 1968, også for lønmodtagere, men kun i begrænset omfang, hvis man da ikke kan vedligeholde indtægten i 1969. Jeg tror

[Peter Nielsen.]

ikke, man på praktisk måde kan komme retfærdigheden nærmere, men skulle det under udvalgsbehandlingen vise sig at være tilfældet, er mit parti selvfølgelig villig til at medvirke hertil.

Selvfølgelig er der den vanskelighed ved overgangen, at kommunerne har forskellige skatteterminer, og skatteyderne i visse kommuner kunne komme ud for en dobbeltbeskatning. Det undgås med indenrigsministerens forslag; efter det bliver der tale om en kontinuerlig skattesvarelse, men heller ikke mere. Visse kommuner kan vel komme ud i visse likviditetsvanskeligheder ved disse overgange for såvel stats- som kommuneskattens vedkommende. Jeg takker finansministeren for, at han har været opmærksom på disse forhold og vil afbøde dem.

Jeg anbefaler de to lovforslag.

**Henry Christensen:** Det er jo den såkaldte ikrafttrædelseslov til det tidligere gennemførte kildeskatteLovforslag, vi her er stillet over for. Jeg vil gerne sige allerførst, at vi behøver ikke her i det høje ting at føre nogen debat om kildeskat eller samtidighedsskat. Den er, så vidt jeg har kunnet notere, lagt til grund af hele folketinget, dette princip kunne vi altså arbejde efter, og når jeg drager dette frem til indledning, er det for også her at gøre det klart, at hvis finansministeren skulle have rimelig forhandlingsvilje, var der mange ting, vi gerne ville snakke nærmere med ham om.

Der er især to problemer, der afklares i lovforslaget. Det første er ikrafttrædelsestidspunktet, som er fastsat til 1. januar 1969, og efter at have hørt hr. Peter Nielsen understrege dette forstår jeg, at der nu altså er knyttet en jordskælvsklausul til det: at medmindre vi får jordskælv, er der ikke tale om, at man kan fravige denne dato, 1. januar 1969. Jeg gad egentlig vidst, hvor glad finansministeren i sit stille sind var for den bemærkning fra hr. Peter Nielsen, for er stillingen trods alt ikke den, at også finansministeren — jeg tror ikke, han vil sige det fra talerstolen — egentlig godt kan erkende, at der endnu ligger så mange uafklarede problemer og så mange forhandlinger forude omkring den praktiske udformning af systemet kildeskatten og en

række af de ting, der er knyttet til kildeskatten, at det måske ville have været godt for landet, for skattemyndighederne og for skatteyderne, om man ikke havde bundet sig så ufravigelig fast, at kun et jordskælv kan ændre datoen 1. januar 1969?

Foruden disse praktiske hensyn, der efter mit skøn stadig ligger uafklarede på en række områder i en sådan grad, at denne bemærkning er relevant, har jeg også nogle andre årsager — der måske ikke spiller så stor en rolle i finansministerens overvejelser — til, at jeg gerne ville have haft, at 1. januar 1969 var måske knap så ufravigelig, som det blev gjort til. Jeg tror nemlig, at vi i overvejelserne omkring overgangsreglerne har endnu en ting at tage hensyn til, nemlig at det kunne være, at et andet tidspunkt i året end 1. januar var et rigtigere tidspunkt, og desuden vil jeg gerne gøre opmærksom på, at endnu mangler vi jo resultatet af de endelige forhandlinger mellem finansministeriet og kommunerne vedrørende spørgsmålet om afklaring af likviditetsproblemet, spørgsmålet om forholdet mellem ligningen og den beregnede skatteprocent og en lang række andre ting. Vi i venstre har stadig den opfattelse, at et andet skæringstidspunkt eller et andet skatteår end kalenderåret — formentlig skatteåret som hidtil — ville være en bedre løsning også i forhold til kommunerne end det ufravigelige 1. januar-1. januar; derfor er vi kede af, at man gør det så ufravigeligt, at man udelukker enhver forhandling om det i det kommende udvalg. Jeg har intet ønske om at skubbe tidspunkter og overgange ud en eneste dag længere, end praktiske hensyn nødvendiggør, jeg har bare villet drage disse hensyn ind og sagt, at dem havde det måske været rart at der var lidt mere plads til. Dette er til spørgsmålet tidsfristen 1. januar. Vi vil gerne have det til 1. januar, men vi tvivler endnu på — lad mig sige det mildt — at det er forsvarligt at lægge sig så fast på 1. januar.

Det andet problem, som lovforslaget forsøger at løse, er overgangsreglerne i forbindelse med det såkaldt skattefrie år — „såkaldt“ må vi sige, for man slipper jo ikke for at betale skat i noget år, desværre. Men det er klart, at der er nogle problemer i forbindelse hermed, og det er min fore-

## [Henry Christensen.]

løbige bedømmelse, at finansministeren har anlagt et liberalt, et yderst liberalt synspunkt på disse overgangsproblemer. De må naturligvis være vanskelige. Om finansministeren måske har anlagt et for liberalt synspunkt, ved jeg ikke, men jeg tror, det måske er meget fornuftigt at sige, at vi må tage det stort, vi skal igennem det, og der er knyttet en række problemer til det. Jeg har i hvert fald ingen principielle bemærkninger at gøre om det — der kan godt være nogle praktiske bemærkninger, men dem må vi se nærmere på i udvalget. Jeg vil bare nævne, at der bliver selvfølgelig den besynderlige modvirkning, at hvis man har haft en høj indkomst i 1968 og haft en lav indkomst i 1966 og så igen får en lav indkomst i 1969, bliver resultatet, at man kommer til at betale ekstra skat, fordi man har en lav indkomst i 1969; det er selvfølgelig også, fordi man har haft den høje indtægt i 1968, men havde man ikke en lav indkomst i 1969, kom man ikke til at betale en ekstra skat. Man kan nok ikke undgå, at der dukker nogle af den slags problemer op. Jeg nævner det mere som noget kuriøst end som en afgørende indvending imod reglerne.

Jeg vil videre angående reglerne i forbindelse med boopgørelser og bobehandling sige, at så vidt jeg foreløbig kan se, kan der ved overdragelse af ejendom, hvortil der er knyttet virksomhed, når det drejer sig om familieoverdragelser, nok komme til at foreligge nogle urimelige tilfælde, hvor den faktiske virkning nok bliver en væsentlig forhøjelse af arveafgiften, eller hvordan man nu vil udtrykke det. Det vil vi gerne se nærmere på i udvalget. Jeg går ud fra, det heller ikke kan være finansministerens ønske, hvis der er sådanne virkninger, at de så skal fastholdes; men dette egner sig bedre til udvalgsbehandling.

Når hr. Peter Nielsen siger, at nu er det sidste gang, vi skal have selvangivelse, er det også en dristig bemærkning. Jeg kan godt huske socialdemokratiets valgnummer med: alle selvangivelser i — hvad var det? — i skraldespanden! Jeg tror, finansministeren redeligt vil stå op og forklare, at det kan godt ske, at vi ikke skal kalde dem selvangivelser, men angivelser, men det bliver stort set det samme; det bliver

vi også nødt til at have i fremtiden, og så bliver der ikke ret meget til skraldespanden i den forbindelse. Men det lyder jo smukt, naturligvis.

Men jeg vil dernæst gerne kort sige, at i venstre er vi foreløbig skuffede over, at vi ikke på en række andre områder er nået længere i afklaringen af skattesystemet i forbindelse med kildeskat. Jeg skal ikke rejse en stor diskussion om disse ting, men vil gerne have nævnt dem.

For det første er det stadig uafklaret, og vi mangler et forslag om, hvordan sambeskatningens ophævelse skal foregå. Venstre fremlagde under skatteforhandlingerne sidste år et konsekvent og klart forslag, der virkelig ophævede sambeskatningen. Vi savner endnu regeringens principoplæg på dette område. Det var det ene.

For det andet har vi efter venstres opfattelse i kildeskatteloven gjort noget forkert ved dette generelle personfradrag, der betyder, at man giver alle de pågældende lønmodtagere et fradrag, uanset om de opfylder betingelserne for dette personfradrag eller ej. Jeg er godt klar over, at formålet er at erstatte de individuelle fradrag med det store personfradrag. Det er stadig vor opfattelse, at virkningen heraf er, at man også i denne lovgivning fjerner et betydningsfuldt incitament for borgerne til vigtige og samfundsnyttige indsatser. Det går ud over forskellige af de andre opsparingsformer, vi har — ved siden af kapitalbindingsreglerne, som man har likvideret. Det giver endvidere en skæv virkning, for når man giver alle det samme fradrag, ja, så får de, der har de høje indkomster, den største fordel deraf, og det betyder, at man ikke i tilstrækkelig rimelig grad giver dem, der har byrden ved de opgaver, der skal dækkes af det pågældende fradrag, den behandling, de burde have. Der bliver en skævhed; det er en af de ting, vi har fremført tidligere. Vi håber på, at man stadig vil forhandle dette, også i forbindelse med ikrafttrædelsesloven.

Det tredje, jeg vil nævne, er, at vi med hensyn til kildeskattelovens administration i forhold til virksomhederne jo stillede nogle spørgsmål i sommer. Der blev ikke videre udvalgsbehandling af dem, men jeg går ud fra, at de kan komme til at indgå i udvalgsbehandlingen nu. Det drejer sig især om

[Henry Christensen.]

at finde en rimelig lettelse for de små virksomheder med få ansatte, og det drejer sig endvidere om at finde en så enkel, klar og sikker benyttelse af pengeinstitutterne i forbindelse med kildeskattens administration som gørligt.

Endelig vil jeg for det fjerde gerne nævne, at venstre stadig har den opfattelse, at der burde sættes ind med megen styrke for i forbindelse med kildeskatteloven at få løst problemerne om de andre bidrag til det offentlige, som pålægges arbejdsgiverne i forbindelse med de ansatte, ATP, sygeløn osv., således at man fra starten havde fået dem ført på kildeskattebilletten. Dette var en ting, der ville have gjort systemet betydelig mere populært, hvis man havde indført det fra starten. Man vil jo, forstår jeg, alligevel medvirke til det senere hen. Det er fremdeles venstres opfordring til regeringen, at man sætter virkelig ind for at få det med i kildeskattens administration fra starten, når den nu indføres i Danmark, altså fra den påståede dato, 1. januar 1969.

**Ninn-Hansen:** Det konservative folkeparti gav i marts tilslutning til loven om kildeskattens indførelse ved at stemme for lovforslaget ved tredje behandling. Begrundelsen herfor er nærmere angivet i den betænkning, der blev afgivet af udvalget den 13. marts i år. I betænkningen er angivet vore synspunkter vedrørende skattereformen, og det er ligeledes anført i betænkningen, at vi ville søge disse synspunkter gennemført under forhandlingerne om ikrafttrædelsesloven. Det var altså fra vor side en principtilslutning, hvor den endelige stillingtagen måtte afhænge af, hvordan kildeskatten blev udformet, og det er mit indtryk, at samtlige andre partier i tinget har taget den samme stilling. Vi går altså ind i forhandlingerne om dette lovforslag med den mest positive vilje til at nå en løsning; men jeg vil gerne pointere, at de synspunkter, vi anførte i den pågældende betænkning og ved anden og tredje behandling af kildeskattelovsforslaget, fortsat har en sådan saglig vægt, at vor endelige stillingtagen afhænger af, i hvilket omfang vi kan få disse synspunkter igennem.

Finansministerens forslag til denne ikraft-

trædelseslov giver kun i meget begrænset omfang svar på de mange uafklarede spørgsmål. Det indeholder i det væsentlige overgangsregler; men finansministeren nævner i sin fremsættelsestale, at kildeskatteordningen vil gøre det nødvendigt at foretage ændringer i andre skattelove. Vi må selvfølgelig bedømme disse ændringer, før vi kan tage endelig stilling til ikrafttrædelsesloven. Det ville være urigtigt at bestemme en lovs ikrafttræden uden at have helt konkrete oplysninger om, hvilket kildeskattesystem der skal anvendes, hvordan administrationen skal tilrettelægges, hvilken grundskala der skal gælde, hvilke regler der skal være for ægtefællebeskatningen ved sambeskatningsophævelse — som jo alle har stillet i udsigt — hvordan beskatningsordningen skal være for dødsboer, der i fremtiden vil blive indkomstskattepligtige, og hvilke fradragsregler der skal gælde under den nye lov. Jeg har i forbindelse med disse 6 problemer en del spørgsmål at stille til finansministeren, men skal forinden fremsætte nogle få bemærkninger vedrørende de af finansministeren og indenrigsministeren foreslåede overgangsordninger.

Det er vor opfattelse, at de overgangsordninger, som finansministeren har foreslået, er betydelig bedre end de til ligningsloven foreslåede regler om overgangsordninger ved fradragsrettens afskaffelse. Hvis dette skulle tilskynde finansministeren til at slå de to overgangsregler sammen til ét tidspunkt, skal det ikke støde på modstand fra vor side. Vi finder det rimeligt som foreslået af finansministeren, at en indtægt i 1968, der overstiger indtægten i 1969, ikke medfører en særskilt beskatning, medmindre afvigelsen er betydelig. Jeg går også ud fra, at de skatteydere, der tvinges til at gå ned i indtægt i 1969, f. eks. fordi de overgår til pension, vil undgå en særbeskatning. Men helt at fritage alle for en beskatning vedrørende 1968-indtægten tror vi ikke vil være rimeligt. Den procent, som ministeren har valgt at foreslå som en tilladelig merindtægt, forekommer på forhånd fornuftig, men vi vil selvfølgelig gerne nærmere drøfte det i udvalget.

Under behandlingen af udskrivningsloven rejste jeg spørgsmål om, hvordan regeringen vil forholde sig i de tilfælde, hvor opkrævningen af skatterne for 1968-69 fin-

[Ninn-Hansen.]

der sted på et tidligt tidspunkt. Jeg fik ikke dengang noget svar fra finansministeren, men har nu i forslaget til ikrafttrædelseslov fået det svar, at for statskatterne vil der kun blive opkrævet 2 kvartaler. I henhold til den foreslåede ikrafttrædelseslov for kommuneskatterne vil der derimod kunne opkræves mere end 2 kvartaler. På forhånd forekommer det os ikke helt retfærdigt for de skatteydere, der på den måde kommer til at betale mere, men vi vil gerne drøfte hele problemet med indenrigsministeren i udvalget.

I sin fremsættelsestale har finansministeren meget fornuftigt gjort op med betegnelsen „det skattefrie år“ ved at kalde det „det såkaldte skattefrie år“, og finansministeren har jo ganske ret i, at året 1968 bliver alt andet end skattefrit. Beskatningen vil tværtimod blive større, hvis forslaget til udskrivningslov gennemføres, og nu taler regeringen om en ekstraskat, som jeg forstår ikke skal udskrives på grundlag af den enhedsskala, som først det radikale venstre og dernæst alle vi andre under skatteforhandlingerne var enige om skulle være fundamentet for den fremtidige direkte beskatning — vi lagde megen vægt på, at en sådan enhedsskala blev fundamentet — ekstraskatten skal, har vi forstået, udskrives på en anden måde. Det vil sikkert interessere mange og også tinget, når vi nu skal tage stilling til disse problemer om den fremtidige skattelovgivning, i dag at få noget at vide af ministeren om, hvordan han har tænkt sig at udforme denne beskatning, som vi altså forstår skal udformes på en anden måde end efter de regler, vi hidtil har fået forelagt.

Kildeskattens indførelse vil ikke bevirke, at selvangivelserne bortfalder, heller ikke for de 1½-2 millioner, som hr. Peter Nielsen lovede skulle slippe for selvangivelsen. For mange vil der tværtimod blive tale om 2 selvangivelser fra 1. januar 1969. Mener finansministeren, at selvangivelserne vil forsvinde i betydeligt omfang i fremtiden? Dette spørgsmål må jo have interesse efter den måde, hvorpå det hidtil har været drøftet.

Jeg skal herefter fremsætte nogle bemærkninger om de problemer, jeg nævnte før, og som også hr. Henry Christensen var inde

på, problemer, der har tilknytning til skatte-reformens gennemførelse og dermed til dette lovforslags vedtagelse.

Da mit partis synspunkter vedrørende disse problemer er kendt, skal jeg i det væsentlige nøjes med at stille nogle spørgsmål til finansministeren, og jeg håber, at finansministeren vil besvare samtlige spørgsmål. Ellers må jeg jo stille dem på ny, hvis de ikke skulle blive besvaret i første omgang.

Der er for det første kildeskattesystemet. Det konservative folkeparti har givet udtryk for ønsket om en mere definitiv kildeskat. Det radikale venstre har fremsat ønske om et kumulativt system. Også administrationsrådet har som bekendt interesseret sig for spørgsmålet. Har finansministeren afsluttet sine overvejelser, og hvilket system kan vi forvente skal være gældende?

Det næste spørgsmål vedrører administrationen. Flere dagblade, bl. a. dagbladet Politiken, havde den 11. oktober i år en omtale af kommunernes henvendelse til finansministeren angående kildeskattens administration og ikrafttrædelsestidspunktet. Vi vil i udvalget anmode om at få lejlighed til at stifte bekendtskab med denne og andre henvendelser fra de kommunale organisationer. Men af Politikens omtale fremgår det klart, at man ikke i kommunerne vil være i stand til at betjene sig af EDB-systemet fra 1. januar 1969. Kommunerne havde derimod ikke på det tidspunkt, da artiklen forelå, taget stilling til, om et manuelt system kunne anvendes i overgangsperioden. Da ministeren nu foreslår, at folketinget skal vedtage 1. januar 1969 som ikrafttrædelsesdato, går jeg ud fra, at både ministerens og kommunernes overvejelser om et sådant manuelt overgangssystem er afsluttet, og anmoder derfor ministeren om her at redegøre for, hvordan dette system er tænkt at skulle fungere.

Jeg vil også gerne spørge, om ministeren har haft forhandlinger med pengeinstitutterne. Ministeren ved fra forhandlingerne, at vi var interesserede i, om pengeinstitutterne kunne påtage sig en del af opkrævningsopgaven, og forstod, at ministeren ville være villig til at tale med pengeinstitutterne om det. Vi er også interesserede i at vide nærmere om, hvordan ordningen skal være for husmødre og andre, der skal være fritaget for at opkræve kildeskatten.

## [Ninn-Hansen.]

Udskrivningsskalaen har betydning på flere måder. Den er afgørende for, hvordan loven vil få virkning for befolkningen, og den vedrører i allerhøjeste grad den diskussion, vi havde ved behandlingen af udskrivningsloven, hvor finansministeren hævdede, at en forøgelse af de direkte skatter vil være nødvendig i det kommende finansår, da statsudgifterne er steget med 3 milliarder kr. Jeg gør opmærksom på, at udskrivningsloven kun vedrører halvdel af det kommende finansår; beskatningen efter kildeskatteloven vil også vedrøre finansåret 1968-69. Hvilke tanker har finansministeren om udskrivningen efter denne lov? Foreligger den kommende grundskala? Er der særlige overvejelser om formuebeskatningen? Jeg har jo bemærket statsministerens udtalelse i Grosserer-Societetet, der tyder på, at også statsministeren mente, at ændringer kunne være fornuftige, eller at man ikke fandt den nuværende formuebeskatning tilfredsstillende. Jeg har også bemærket, at hr. Aksel Larsen på et møde i Viby har sagt, at finansministeren efter hans opfattelse har undervurderet det beløb, der vil komme fra indkomstskatterne. Jeg vil gerne spørge, om finansministeren har en kommentar til disse udtalelser.

Sambeskatningsproblemet havde vi jo alle regnet med skulle løses i forbindelse med ikrafttrædelsesloven. Vi har angivet det standpunkt, at der for fremtiden for udearbejdende kvinder skal gælde en særbeskatning, en beskatning, der skal finde sted efter en enhedsskala, og at der bliver fradrag for medhjælpende hustruer. Har finansministeren samme opfattelse, og hvornår kan vi vente forslaget?

Der var i kildeskatteudvalget enighed om, at dødsboer skulle indkomstbeskattes, men det blev ikke drøftet, efter hvilke regler beskatningen skulle finde sted; på det tidspunkt forelå skalaudkastene ikke. Jeg går ud fra, at vi i forbindelse med dette lovforslag får en drøftelse herom, men vil gerne allerede nu sige, at vi vil være meget store betænkeligheder over for en anvendelse af loven om særlig indkomstskat, når et dødsbo afhænder sine aktiver og det sker kort tid efter, at dødsfaldet har fundet sted.

Endelig fradragsreglerne, som vi har drøftet i forbindelse med de andre skatte-

love. Da vi behandlede forslaget til ligningslov, kunne jeg give udtryk for glæde over, at fradraget for gaver til velgørende formål opretholdtes. Jeg håber ikke, at finansministeren vil tage denne glæde fra mig eller, hvad der unægtelig er mere væsentligt, fra alle dem, der har glæde af de velgørende foreningers arbejde. Jeg håber, at finansministeren vil besvare de spørgsmål, jeg har stillet, spørgsmål, der efter vor opfattelse er yderst relevante, og som det er nødvendigt at få besvaret, når vi skal tage stilling til, om og hvornår kildeskatteloven skal træde i kraft.

**Ømann:** Jeg skal til en afveksling forsøge at nøjes med at udtale mig om de foreliggende lovforslag.

Det er naturligvis med tilfredshed, at man nu konstaterer, at ikrafttrædelsestidspunktet for kildeskatten stadig væk er 1. januar 1969 til trods for de anslag, der er gjort imod denne dato, anslag, som hr. Henry Christensen åbenbart endnu ikke har opgivet. Men denne skæringsdato rejser jo nogle problemer, og derom vil jeg gerne sige, at ligegyldigt hvilken skæringsdato man havde valgt, ville der i alle tilfælde være opstået overgangsproblemer. Problemerne opstår, fordi skæringen falder inde i en betalingsperiode, en betalingsperiode, der desværre ikke er ens landet over, således at overgangen kan komme til at virke forskellig fra egn til egn. For statskatternes vedkommende er problemerne i den retning ikke særlig store. Den simpleste løsning er jo, at den betaling, man er nogenlunde midt i, hakkes over i to lige store dele, hvoraf den ene betales fuldt ud, før kildeskatten starter, mens den anden halvdel af skatten slet ikke skal komme til betaling.

For folk, der bor i kommuner, som har været fremmelige med deres opkrævning, har opkrævet skatterne på et tidligt tidspunkt, kan der herigennem for statskattens vedkommende opstå en velundt skattepause i november-december 1968, og de likviditetsproblemer, der herved kan opstå for de kommuner, der hidtil har haft sådanne, skal vi sige tidligt opkrævede statspenge at regere med, er sikkert ikke større, end at de lader sig ordne ved arrangement mellem stat og kommuner.

Problemet er noget vanskeligere med

[Ømann.]

hensyn til kommuneskatten. Har en kommune været fremmelig gennem mange år og opkrævet hovedparten af skatten inden nytår, så ville der jo opstå et hul i indtægtsstrømmen, hvis man pludselig deklarerede, at kun halvdelen af kommuneskatten skulle erlægges, og det ville være et reelt hul i indtægtsbudgettet, som kun kunne indhentes gennem en forøget skatteudskrivning. En sådan ekstra påligning kunne man naturligvis praktisere, men det forekommer mig, at løsningen i det foreliggende forslag er noget bekvemmere, idet den jo går ud på, at kommunen kan opkræve det antal rater, den altid har opkrævet. Likviditet og skatteindtægter op til overgangen til kildeskatten bliver altså som hidtil, og herved er problemet løst for kommunen. Samtidig vil der altså indtræde den måske noget mindre heldige bivirkning, at folk skal betale forskellige andele af deres skattebillet for skatteåret 1968-69, alt efter i hvilken kommune de bor. Man kan sige, at denne skade egentlig er uoprettelig, for kommunen har jo indstillet sin økonomi på, at midlerne skal ind, og skaden er jo ikke opstået nu, men har sin rod længere tilbage i tiden, da kommunen fastlagde eller fik fastlagt sine betalingsterminer. Men det er jo hovedsagen, at der ikke i betalingsåret 1968 bliver betalt et større samlet antal skatterater af nogle end af andre. Der skal jo nok under udvalgsbehandlingen dukke visse problemer op i denne forbindelse, men jeg tror altså, at indenrigsministerens løsning, som vel er fremkommet efter forhandling med repræsentanter for kommunerne, er fremkommelig og rimelig.

I øvrigt er det jo nok problemerne omkring det skattefrie år, der vil vække den største interesse. At det skulle blive skattefrit, var der vel i alle tilfælde ingen, der havde ventet. For at misbrug ikke skal finde sted, vil man være nødt til at lave overgangsregler. Den skattepolitik, som skatteyderne naturligt vil anlægge over for et sådant „skattefrit“ år, er jo, at det gælder om at få den størst mulige indtægt anbragt i dette år og at spare mest muligt på sine fradrag til senere anvendelse. Vi har jo fået to nykabte skattebegreber at tumle med, nemlig det, der hedder overført indkomst — der leder tanken hen på det vilde og vil-

kårlige — og begrebet overskydende indkomst, der lyder mere uskyldigt. Det første begreb angår jo også skattetænkning, regnskabsreguleringer eller skattefiduser, om man vil. Her beskattes fuldt ud og med sædvanlig procent, og skatten skal betales i august-december 1969. Se, jeg er ikke sikker på, at beskrivelsen af disse tilfælde i lovforslaget er tilstrækkelig. Der nævnes udbetaling fra selskaber af løn og tantieme, der nævnes varelagre og reguleringer af afskrivninger, men intet om, hvad man skal anse for normale foreteelser på disse felter, og det skal man jo vide, før man kan beskattede det normale eller overskridelserne, og der er jo også nok andre former for vilkårlige reguleringer end de nævnte, man må ind på.

Jeg synes, det er værd at fremhæve, at lov om særlig indkomstskat jo slet ikke berøres af disse overgangsregler, særlig indkomst skal man beskattes af som sædvanlig; men derimod er der en anden indkomstkategori, som man jo nok kan savne under begrebet overført indkomst, det er spekulationsfortjenester. Så vidt jeg kan se af forslaget, er disse fortjenester henført under det, der hedder overskydende indkomst. Det er et spørgsmål, vi må tage op i udvalget, om de egentlig hører hjemme der.

Det andet begreb, den overskydende indkomst, behandles altså noget mildere. Det drejer sig her om de udsving, der er i normalindkomsten, og lige når man ser forslaget, synes man nok, at tilbuddet om en gratis merindtjening på indtil 15.000 kr. i alle tilfælde eller 20 pct. måske er et lovlig flot tilbud. Spørgsmålet kan jo også være, om forholdene er sådan, at alle, der har lyst til at udnytte dette tilbud, har mulighed for at udnytte det. Der er vel en vis risiko for, at merindtjeningen hovedsagelig vil finde sted gennem overarbejde, leveret af folk, der allerede er beskæftiget, og med den effekt måske, at det kan være vanskeligt for andre at få nogen chance for at udnytte dette tilbud. Jeg er klar over, at beløbet er sat så højt og procenten så høj som sket for at undgå administrationsbesvær, og jeg kan sympatisere med denne bestræbelse, men det er dog nok værd at overveje, om beløbet og procenten ikke er lovlig højt ansat. Ordningen er jo også meget mild derved, at en eventuel merskat først skal

[Ømann.]

betales i august-december 1970, og at sammenligningsåret er indkomståret 1969.

Man kunne selvfølgelig forestille sig andre overgangsordninger; man kunne jo tage indtægten i 1968 og beskatte den fuldt ud og så sige, at 1967 skulle fungere som a conto-betaling for denne skat, og i denne forstand blev det altså 1967, der blev det skattefrie år. Der ville dog også ved denne fremgangsmåde være behov for overgangsregler, og de administrative besværligheder vil naturligvis blive større, jo snævrere man udformer disse regler. Tilpasnings- og reguleringsbesværet vil næppe blive ringere ved en sådan ordning. Så vidt jeg altså kan se, er den her valgte fremgangsmåde den naturligste og den administrativt set mest forsvarelige, men der er som nævnt problemer, som kræver en yderligere belysning i udvalget, hvortil vi skal tilsige vort villige medarbejde.

**Hilmar Baunsgaard:** Finansministeren meddeler i sin fremsættelsestale, at dette er den ikrafttrædelseslov, som, da kildeskatten i princippet blev vedtaget i foråret, blev bebudet som den nødvendige følgelovgivning, for at kildeskattesystemet kunne sættes i kraft. Hvis det er rigtigt, må det jo betragtes som et udtryk for, at en række af de principielle spørgsmål, der fra anden side er fremdraget, bl. a. nogle principielle ting vedrørende opkrævningsformen ved kildeskattesystemet, har finansministeren besvaret og besvaret negativt. Det er jeg ked af, for jeg tror stadig ikke, det er tilfredsstillende, at man har valgt et system for kildeskattens praktisering, som ikke er så moderne og ikke er så administrativt enkelt, som det er muligt at gøre det.

Der var jo 3 ting, man i hvert fald skulle have klaret op i forbindelse med ikrafttrædelsesloven. Det var først og fremmest spørgsmålet om, efter hvilket system kildeskatten skal administreres, efter hvilket system opkrævningen skal praktiseres. Der var dernæst spørgsmålet om, fra hvilket

tidspunkt kildeskatten skal træde i kraft, og et tredje væsentligt punkt måtte være det, som nu er kommet til at præge lovforslaget mere end noget andet, nemlig spørgsmålet om de overgangsregler, der nødvendigvis må til, når man går fra et system med tilbagevirkende skatteopkrævning til et system med samtidig skatteopkrævning. Det er jo de tre ting, som må siges at være hovedopgaven for denne ikrafttrædelseslov. Ser man på disse tre ting, ja, så må man, som jeg sagde før, drage den konklusion, at finansministeren har taget negativ stilling til nogle af de problemer, der er rejst fra anden side.

Først er der systemet for opkrævningen. Det er for mig at se ganske klart, at en fastholdelse af det system, som man skitserede ved forårets vedtagelse af en kildeskat, ikke vil give hverken den størst mulige samtidighed imellem indtjening og skattebetaling eller give en administration, som vil give arbejdsgiverne det mindst mulige administrative besvær, og det beklager jeg. Vi har i det radikale venstre fortsat den opfattelse, at når man ønsker at indføre kildeskat — der som anført af regeringen og mange andre indebærer den fordel for lønmodtagerne, at de opnår en højere grad af samtidighed mellem indtjening og skattebetaling end hidtil, og for det offentlige indebærer en række andre fordele, bl. a. til en vis grad en løsning af restanceproblemet og til en vis grad en smidigere mulighed for at føre finanspolitik — så måtte man gå så langt, som det var muligt, i retning af at give erhvervslivet et så smidigt administrativt system at arbejde efter, som fastholdelsen af hovedsynet over for lønmodtagerne og over for skatteadministrationen kunne tillade, og det mener jeg ikke man gør. Havde man valgt det forslag, som det radikale venstre har stillet, og hvorved det var muligt at indskrænke beregningsopgaverne hos arbejdsgiverne til en beregning af 1, måske 2 procentsatser alt efter lønmodtagerens indkomsthøjde, så ville — selv om jeg er klar over, at man stræber efter ved hjælp



[Hilmar Baunsgaard.]

af en tabel at gøre dette til en overkommelig opgave for arbejdsgiverne — så ville man have gjort den administrative og arbejdsmæssige opgave for arbejdsgiverne, for erhvervslivet, endnu mere enkel. Der er heller ikke med dette forslag til ikrafttrædelseslov taget noget skridt til den yderligere forenkling, der kunne ligge i, at man gav arbejdsgiverne mulighed for at foretage alle de tilbageholdelser, de i henhold til lov er forpligtet til at foretage over for lønmodtagerne, i én samlet tilbageholdelse sammen med skatten. I forvejen skal arbejdsgiverne tilbageholde til ATP, til tillægspension, lovpligtig ulykkesforsikring, sygelønsordning osv., og det er jo tilbageholdelser, der hver især skal foretages for sig, og som allerede er en vis administrativ, arbejdsmæssig byrde for erhvervslivet. Det måtte derfor være naturligt, at man stræbte efter, når vi nu også skal tilbageholde til skatten, at alle disse tilbageholdelser foretoges i én samlet tilbageholdelse, og overlod det til administrationen at fordele til de forskellige områder. Jeg beklager, at vi foreløbig må konstatere, at på dette område har det ikke været muligt at finde positiv imødekommenhed hos finansministeren.

Der er jo nogen, der siger, at der kan siges meget pænt om finansministeren; herefter må man sige, at sådan ligefrem påvirkelig ud over det rimelige, det er ministeren i hvert fald ikke.

Så kan man selvfølgelig — og det forstår jeg at man til en vis grad gør fra finansministerens og fra regeringens side — hævde, at nogle af de synspunkter, vi fra radikal side har gjort os til talsmænd for, er afhængige af de tidsmæssige muligheder for at få et sådant system ført ud i livet, og vi har jo ikke benægtet, at skal man tilvejebringe de tekniske forudsætninger for at arbejde med det mest enkle system, så ville det nok kræve lidt mere tid end det år, der er fra nu og frem til det tidspunkt, man i ikrafttrædelsesloven stadig fastholder at kildeskatte skal træde i kraft, 1. januar 1969. Men der melder sig jo så det spørgsmål: er det overhovedet muligt at få kildeskatte sat i kraft 1. januar 1969? Jeg tror, alle forstår de gode intentioner, man har hos regeringen i retning af, at de følgende led i skattereformen skal komme

så hurtigt som overhovedet muligt, efter at de formentlig mindre tiltalende skridt i skattereformen er taget med moms, og hvad dertil hører; men jeg synes også, at vi nu efterhånden må anse det for sandsynligt, at finansministeren er kommet så langt i sine overvejelser, at det skulle være muligt for ministeren at give et lidt mere dybtgående svar end det, vi hidtil har fået: at det er regeringens hensigt, at kildeskatte skal træde i kraft 1. januar 1969. Nu må det vist efterhånden være muligt for finansministeren at sige, om han virkelig for alvor tror på, at denne gode hensigt også kan blive en realitet. (*Finansministeren* [Grünbaum]: Det står i forslaget!). Ja, det står i forslaget, det hører jeg godt, men der er jo bare det ved det, at ministeren har sagt det så længe og under så mange betæneligheder fra alle andre sider, at man har fået sin berettigede tvivl, om det er mere end en dækning over den gode hensigt. Jeg synes, det er meget, meget tvivlsomt, om det kan lade sig gøre, og hvis det er det, hvorfor skal vi så ikke bruge tiden til at lave et system, som er mere enkelt end det, vi her arbejder med?

Hvad det tredje punkt angår, overgangsreglerne, da er det klart, at skal man stræbe efter den fuldstændige matematiske retfærdighed, som i øvrigt nok ikke under noget system lader sig gennemføre fuldt ud, men skal man stræbe efter at få så stærk en grad af retfærdighed som muligt, det vil sige, at alle beskattes af hele indtægten på samme måde, ja, så skal der meget besværlige overgangsregler til, og jeg synes derfor, der kan være noget rigtigt i den tankegang, som finansministeren er inde på, at man må tage en fleksibel ordning, hvorefter man siger: en vis beskeden merindtægt i 1968 kan blive unddraget for beskatning. Derved får man givetvis et system, som bliver administrativt mere overkommeligt, end hvis man skal ind på de meget indviklede regler, der skulle stræbe efter en nogenlunde ligelig beskatning. Og forudsat at man kan acceptere det synspunkt, at en beskeden merindtægt kan, for at man ikke skal vove sig for langt ind i administrativt indviklede systemer, blive tilladt fritaget for beskatning, ja, så tror jeg ikke der kan findes overgangsregler væsentligt bedre end dem,

[Hilmar Baunsgaard.]

finansministeren har foreslået. Og jeg vil da gerne sige, at vi er i det radikale venstre ikke fremmed for den tankegang, at man skal stræbe efter at få disse overgangsregler så fleksible som muligt, og mener alt taget i betragtning, at et system som det foreslåede kan accepteres.

Tilbage er, at jeg tror, at hvis man ville gå ind på den tankegang, jeg berørte under første behandling af udskrivningsloven, nemlig at gøre 1967 til det skattefrie år i stedet for 1968, så kunne man nok få mindre svingninger i beskatningen, og man kunne få et system, som ikke havde nødvendig administrativt at blive helt så omfattende, som hvis man absolut vil fastholde ikrafttræden den 1. januar 1969 med 1968 som det skattefrie år. Jeg håber ikke, at forslaget her skal tages som det endelige svar på dette spørgsmål, selv om det jo synes at være tilfældet, men skal det det, så ville jeg i hvert fald sætte pris på, om vi i udvalgsarbejdet kunne få ministeren til at uddybe, hvorfor man, alle forhold taget i betragtning, har foretrukket denne ordning fremfor den anden.

I det kommende udvalgsarbejde vil vi fra det radikale venstres side lægge overordentlig vægt på hurtigst muligt at få tidsfaktoren afklaret, og så er vi som sagt af den opfattelse, at hvis det alligevel ikke nås til 1. januar 1969, så burde man allerede nu virkelig undersøge, om ikke de af os foreslåede tanker omkring systemet for opkrævningen alligevel giver en større grad af lettelse af det administrative besvær for erhvervslivet, og om de ikke også betyder, at man nærmer sig i højere grad, end regeringens forslag er udtryk for det, samtidig imellem indtjening og skattebetaling — og det må jo være hovedbestræbelsen, når man skal gennemføre kildeskat. Jeg håber, det ikke er fuldstændig et jerntæppe, der er gået ned.

**Niels Westerby:** Disse to lovforslag, det ene om indkomst- og formueskat for personer, kildeskat, det andet om kommunal indkomstskat, løser en stor del af de problemer, der er i forbindelse med kildeskattens indførelse, men lader en del problemer stadig væk stå ubesvaret. For så vidt angår de spørgsmål, der er løst og besvaret i lov-

forslagene, vil jeg gerne complimentere først og fremmest finansministeren og hans embedsmænd, men også indenrigsministeren og hans embedsmænd, for den klare og enkle løsning på en række af de problemer, de to lovforslag omfatter. I visse henseender kan man sige at de to lovforslag nærmer sig administrativ elegance.

Det første problem, der har været rejst under debatten i dag, er jo spørgsmålet om tidspunktet for kildeskattens indtræden, og her har hr. Peter Nielsen givet udtryk for, at nu ligger datoen den 1. januar 1969 fast. Kun en forse majeure — eller, mere dramatisk udtrykt af det ærede medlem, et jordskælv — kan forhindre, at kildeskatten træder i kraft den 1. januar 1969. På den anden side har hr. Hilmar Baunsgaard og også hr. Henry Christensen ytret stærk tvivl om, hvorvidt det er muligt at indføre kildeskatten fra denne dato. Jeg vil i denne forbindelse henlede opmærksomheden på de synspunkter, der er givet udtryk for fra administrationsrådet og dets tidligere formand, fhv. statsminister Viggo Kampmann, og jeg vil også gerne henlede opmærksomheden på de henvendelser, der har været fra de kommunale organisationer, gående ud på, at man nok kan gennemføre kildeskatten pr. 1. januar 1969, men det vil blive under anvendelse delvis af manuel behandling, idet den moderne EDB-teknik ikke vil kunne komme til sin fulde udfoldelse. Jeg vil gerne bede finansministeren om i dag — nu er der jo gået et stykke tid — at erklære sig om, hvorvidt det er fuldt forsvarligt at gennemføre kildeskatten pr. 1. januar 1969.

Fra liberalt centrums side har vi klart givet udtryk for, at vi ønsker kildeskat, og hvis vi kan gennemføre kildeskatten fuldt forsvarligt pr. 1. januar 1969, så skal vi også gennemføre den pr. denne dato; jeg håber som sagt, det vil lykkes for finansministeren at bringe kildeskatten til udførelse allerede fra dette tidspunkt.

Med hensyn til spørgsmålet om overgangsreglerne fra det nuværende skattesystem til det nye er der jo en meget interessant rækkefølge i billedet. For indkomståret 1967 er det jo således, at man i realiteten kun vil komme til at betale halv skat. Indkomsterne i 1967 bliver lignet, og i skatteåret 1968-69 kommer man jo faktisk kun til at betale

[Niels Westerby.]

den første halvdel, mens den anden halvdel afskrives. Helt så enkelt forholder det sig ikke, for så vidt angår kommuneskatten. Kommuneskatten er en mindre del af det samlede skattebeløb og derfor for så vidt af en i forhold hertil underordnet interesse, og jeg kan da godt se, at de forskellige opkrævningstidspunkter gennemført kan rejse en række meget vanskelige likviditetsproblemer for kommunerne. Jeg må imidlertid sige, at det er mit indtryk, at indenrigsministeren på dette punkt har valgt den rette løsning. Likviditetsproblemet er løst, tilbage står for så vidt kun det, at folk, der bor i visse kommuner, kommer til at betale mere end halvdelen af et års kommuneskat, medens borgere, der bor i andre kommuner, kun kommer til at betale et halvt års kommuneskat. Jeg kan godt se, at denne uretfærdighed — kan man vel sige det er — kommer til at stå over for det meget væsentlige hensyn, at kommunens likviditetsproblemer bliver løst. På den anden side forholder det sig jo vitterligt således, at dette likviditetsproblem har sin årsag, sin rod, i den foregående tids finansielle dispositioner, skattemæssige dispositioner i kommunen, og derfor vil jeg nok sige, at det, der tilsyneladende kan se ud som en stor uretfærdighed, vel nok, når det kommer til stykket, ikke kan siges at være nogen uretfærdighed, og stillet over for likviditetsproblemet giver det i hvert fald en udmærket løsning. Her synes jeg for så vidt også man kan tale om administrativ elegance.

For alle de andre skatters vedkommende, altså statsskatten, folkepensionsbidraget osv., er det altså således, at man lader det ene halve år afskrive i 1968-69, og det har jo bl. a. den følge, at det problem, som er blevet rejst her i folketinget i forbindelse med ligningsloven om den ulige stilling mellem de borgere, der har forudbetalt al deres skat før den 1. januar i år, at de bliver stillet bedre end de borgere, der ikke har kunnet eller ikke har nået eller ikke har turdet gøre det — det er jo i og for sig blevet halveret igennem den løsning, der er angivet her. Når skatten for skatteåret 1968-69 går ned til det halve, så bliver den ulighed, der er imellem dem, der har forudbetalt skat, og dem, der ikke har forudbetalt skat, også reduceret til det halve. Alligevel vil jeg sige, at pro-

blemet om lighed mellem borgere, der har forudbetalt, og borgere, der ikke har forudbetalt, har en så stor betydning, at man bør forsøge på at gøre sig umage på dette punkt i folketingsudvalget — jeg tænker her på arbejdet med hensyn til selv udformningen af ligningsloven.

For så vidt angår indkomståret 1968, forholder billedet sig jo en hel del anderledes; det er altså principielt blevet gjort til det skattefri år, men alligevel kan man ikke gøre det til det skattefri år, for det betyder jo, at folk vil henføre en meget stor del af deres indtægter til 1968 eller søge at sætte dem vældigt op netop i dette år, og det vil kunne give anledning til en vis urimelighed. Her synes jeg at finansministeren er kommet med en række udmærkede forslag. Jeg synes, det er aldeles fortræffeligt at sige, at så må man beskatte den overskydende indkomst i 1968; det er så udmærket udformet; man siger, at borgerne må have lov til at have en indkomst i 1968, der er 15.000 kr. højere end i 1969 eller 20 pct. højere uden at blive ekstra beskattet. Der er også taget højde for — for at bruge et udtryk, vi bruger meget herinde — at indtægten kan være gået ned i 1969 af ganske særlige grunde; dette problem har man klareret ved at sige til de enkelte skatteydere, at de får det frie valg imellem at sammenligne deres indkomst i 1968 med 1969 eller med 1966, og det synes jeg er en aldeles fortræffelig ordning.

Alligevel vil jeg gøre to bemærkninger her. Det kan jo tænkes, at der er folk, der har haft en særlig lav indtægt både i 1966 og i 1969, og hvis det er tilfældet, kommer de jo ud at svømme. Skulle man ikke her have en dispensationsbestemmelse? Jeg ved, at dispensationsbestemmelser giver administrativt besvær, og at man derved fjerner sig noget fra den administrative elegance, der er blevet lagt for dagen, men der vil som sagt være mindre grupper af skatteydere, der virkelig vil kunne komme ud at svømme i denne forbindelse.

Dernæst den bemærkning, at jeg har selvfølgelig studset lidt over, at man har valgt netop 1966 eller 1969, hvorfor har man ikke valgt 1967? Jeg tror, jeg finder forklaringen ved at læse lovforslagets bemærkninger. I realiteten vil det jo blive sådan, at det ikke vil være til ulempe for borgerne, hvis de har haft en meget høj indtægt i 1967, fordi halv-

[Niels Westerby.]

delen af den skat, der bliver lignet på grundlag af indkomsten i 1967, falder bort. Ganske vist skriver finansministeren i sine bemærkninger, at han ikke har villet forsøge at sætte ind på dette punkt, fordi det måske ville kunne føre til, at det ville være vanskeligt at gennemføre, og man regner ikke med, at det vil blive misbrugt. Men her er måske alligevel forklaringen: at finansministeren måske ikke helt tror på eller stoler på sine egne bemærkninger, for så vidt angår indkomståret 1967, og lader 1966 blive sammenligningsåret i forhold til 1968, for så vidt angår beregningen af den overskydende indkomst. Her er måske en lille ting, som jeg godt kunne tænke mig at finansministeren forsøgte at opklare lidt nærmere for os.

Det andet, som er blevet rejst som en nydannelse i skattelovgivning i forbindelse med disse overgangsregler, er spørgsmålet om overført indkomst, og i princippet er dette naturligvis fuldstændig rigtigt. Det kan ikke være rimeligt eller forsvarligt, at nogle borgere begynder at lade være med at skrive af i 1968 eller foretager andre regnskabsmæssige dispositioner eller deklarerer et unormalt højt udbytte eller andre ting i 1968 for på den måde at udnytte dette såkaldte skattefri år fuldt ud. Alligevel vil jeg sige, at her er kap. 5 i lovforslaget vel nok udformet sådan, at skattemyndighederne stort set efter et frit skøn, næsten arbitrært, kan fastsætte den overførte indkomst. Jeg har lagt mærke til i bemærkningerne, at det er svært at angive og præcisere, hvad der er overført indkomst, og hvordan den nærmere skal angives, og heri må jeg naturligvis give finansministeren fuldt ud ret, men alligevel vil jeg sige, dette nærmer sig til at være en fuldstændig fri og åben fuldmagtslovgivning, og det er i princippet vel nok uheldigt. Så hvis man i folketingsudvalget kunne gøre sig umage med — og her vil vi da selvfølgelig også gerne arbejde med tingene — at prøve på at præcisere kap. 5 noget nærmere: hvad det er for dispositioner, der fører til, at indkomst henregnes til overført indkomst; i så fald tror jeg, at man både praktisk og, jeg havde nær sagt menneskeligt over for skatteyderne, men også principielt juridisk har gjort en god indsats.

Der er naturligvis en række spørgsmål,

som ikke er klaret i dette lovforslag. Jeg skal ikke her komme ind på spørgsmålet om dødsbøbeskatning; meget af det ser særdeles bestikkende ud, men nogle af de betænkeligheder, som hr. Ninn-Hansen gav udtryk for, kan jeg også nære. Men det er tekniske spørgsmål, som det vil føre for vidt at komme ind på her. Også spørgsmålet om skattepligts indtræden og ophør med hensyn til flytning til og fra udlandet synes jeg i og for sig ser ud til i lovforslaget at have fået en ganske god løsning.

Men der er et par andre spørgsmål, som ikke er løst i lovforslaget. For det første har spørgsmålet om sambeskatning ikke fundet sin endelige afklaring. Jeg havde forstået det således, da vi vedtog kildeskatteloven i sin tid, at der i denne ikrafttrædelseslov ville blive taget nærmere stilling til, hvordan sambeskatningen skulle ophæves; jeg må her understrege, at vi ønsker en fuldstændig ophævelse af sambeskatningen, også for ægtefællers indtægt i den anden ægtefælles virksomhed, og også for så vidt angår ægtefællers formueindtægter, og jeg vil gerne bede finansministeren meddele os her i tinget i dag, hvordan regeringens hensigter er på dette område. Kan vi forvente i den nærmeste fremtid — og det håber vi meget — at komme længere med hensyn til sambeskatningens fuldstændige ophævelse?

Ligeledes synes jeg nok, man kan rejse et par problemer til. Jeg lagde mærke til, at af hr. Hilmar Baunsgaards ordførertale fremgik det, at hr. Hilmar Baunsgaard udlagde dette ikrafttrædelseslovforslag som et bevis på, at alle de mange ting, som man har forhandlet herinde, om kumulativ kildeskat eller definitiv kildeskat, eller hvordan arbejdsgiverne skal være stillet med opkrævning af kildeskatten, og hvordan man kan inddrage pengeinstitutterne osv. osv., at alle disse ting var blevet afvist, at man nu fastholdt det, der stod i den oprindelige lov, med tilføjelse af denne ikrafttrædelseslov. Jeg ved ikke, om det kan udlægges således; sådan har i hvert fald hr. Hilmar Baunsgaard gjort det, og det er vel nok lidt håndfast at tage på det, men jeg vil gerne spørge finansministeren, om man kan tænke sig i en række henseender at få en yderligere revision af selve den oprindelige kildeskattelov sigtende på at klare sambeskatningsproblemet og sigtende på at klare yderligere dette at

[Niels Westerby.]

gøre kildeskatten enkel og klar og let anvendelig for såvel skattemyndigheder og arbejdsgivere som de skatteydere, der skal betale denne kildeskat. Er det sådan, at man har lagt sig endeligt fast fra regeringens side, eller står visse ting stadig åbne? Det synes jeg ville være en god ting at få oplyst herinde i folketinget i dag.

Jeg vil slutte, som jeg startede, og sige, at vi i det store og hele, for så vidt angår de bestemmelser, der er i disse to lovforslag, må komplimentere såvel finansministeren som indenrigsministeren, naturligvis finansministeren mest, ikke fordi indenrigsministerens arbejde er mindre lødigt, men fordi finansministerens arbejde ifølge sagens natur er mere omfattende end indenrigsministerens; men jeg synes faktisk, at herinde i tinget, hvor der falder så mange hårde bemærkninger, er det rart med god samvittighed en gang imellem at kunne give en kompliment.

**Finansministeren (Grünbaum):** Ja, jeg vil også gerne takke for den kompliment, der her er givet, og for de pæne ord, der faldt om administrationen, om tjenestemændenes indsats. Jeg tror, det er rigtigt at slå fast, at det forslag, der foreligger her, det er kun et forslag, der tilsigter at løse de særlige overgangsregler i forbindelse med kildeskattens ikrafttræden. Det er dels selve datoen, som jo skal fastslås, dels hvordan vi skal gå fra det ene system over i det andet, men det er ikke et forslag, der tilsigter at give den løsning, som hr. Hilmar Baunsgaard efterlyste, og som man naturligvis kunne nære forventning om at der kom forslag til løsning af på basis af det, vi talte om i foråret, idet det jo i det store og hele drejede sig om ændring af selve kildeskatteloven og ikke om det, vi kalder for ikrafttrædelsesloven. De forslag, og det gælder også spørgsmålet om særbeskatningen, kommer jo naturligvis; for det første, som jeg har sagt det i fremsættelsen, kommer der forslag til ændringer i selve kildeskatteloven, og jeg kan allerede nu sige, at det kommer formentlig midt i december måned, så vi vil få god tid til at behandle det.

Med hensyn til spørgsmålet om særbeskatningen er det jo ikke muligt at komme

med det endelige forslag, før vi også kan komme med forslag til udskrivningslov for 1969. Der har vi jo igen problemet om sammenhængen mellem udskrivningsreglerne, der helst skal passe til de penge, vi skal have ind, og så det system, vi skal bygge op, idet man jo her må erindre, at vi skal foretage en ganske nøje afvejning af, hvorledes disse regler skal indpasses i systemet. Jeg vil da også erindre om, at i det forslag, som man f. eks. fra konservativ side havde fremme her i tinget for nogen tid siden om det såkaldte skatteloft, var der jo ikke noget forslag om en grundbeløbsskala, selv om man hele sommeren havde fortalt mig, at et sådant forslag kunne man sagtens udarbejde; det behøvede man jo ikke at vente på provenuberegninger og udskrivningsregler for; man kunne jo bare fortælle, hvordan man syntes at systemet skulle være.

Der er i øvrigt det ejendommelige ved det — hr. Ninn-Hansen var jo stærkt inde på det igen i dag, og det er derfor, jeg siger det med denne kritik — at det eneste parti, som ikke har fremsat noget konkret forslag på det punkt, det er det konservative folkeparti. Alle andre partier har forsøgt i hvert fald at fortælle befolkningen, hvorledes skalaen nogenlunde skulle se ud.

Men dette var altså et svar særlig til hr. Hilmar Baunsgaard og hr. Niels Westerby, gående ud på, at den omstændighed, at vi her kommer med det lovforslag, der ligger på folketingets bord, betyder ikke, at vi har droppet alle de andre ting. De kommer i forbindelse med forslag om ændringer i kildeskatteloven og i forbindelse med udskrivningslovforslaget, og det er absolut regeringens agt at gennemføre reglerne i den ånd, som vi tidligere har givet udtryk for det, og som jo ligger meget nær ved det forslag, der i sin tid blev fremsat netop af de radikale, altså med hensyn til grundbeløbsskalaens udformning, uden at jeg hermed vil sige, at det bliver helt præcis den samme som den, de radikale foreslog — jeg tænker her selvfølgelig på principperne og ikke på selve de procenter, de tal, der var angivet.

Ellers vil jeg have lov til her at takke for en meget velvillig modtagelse af selve det lovforslag, der er fremsat. Der er jo ikke fra nogen side mod selve overgangsreglerne rejst væsentlige indvendinger, og de

## [Finansministeren.]

forskellige spørgsmål, man har rejst her, synes jeg det er det mest naturlige at tage op i udvalget. Det er jo tekniske problemer, og dem må vi se på dér. Jeg vil derfor ikke i dag gå ind på alle de spørgsmål, der er stillet — de fleste af dem falder faktisk uden for det lovområde, vi her skal behandle, og må afvente den senere behandling — men jeg vil gerne gøre nogle ganske enkelte bemærkninger.

Det må have været en misforståelse, når hr. Henry Christensen talte om det store personfradrag. Det er formentlig standardfradraget, han har tænkt på, og hvis det er det, så er jeg villig til at se på dette spørgsmål i udvalget. Jeg kan også allerede nu oplyse, at vi i finansministeriet overvejer visse ændringer netop i disse regler om standardfradrag med henblik på at få en endnu mere enkel ordning end den, der er indeholdt i det forslag, der er vedtaget.

Med hensyn til kildeskatten og virksomhederne, som flere har været inde på, kan jeg give den oplysning, at vi har haft en forhandling med pengeinstitutterne, med banker og sparekasser, fordi jeg er helt enig i, at vi skal have et så tæt samarbejde med erhvervslivet som overhovedet muligt, og vi skal have kildeskatten til at fungere på en så smidig måde som overhovedet muligt. Vi har altså indledt disse forhandlinger med pengeinstitutterne. Jeg kan også oplyse både til hr. Henry Christensen og til andre, som var inde på det, at vi i høj grad har overvejet spørgsmålet om, hvorvidt det er muligt at finde frem til et system, der i højere grad end det, der ligger i det vedtagne, kan tilgodese erhvervslivets interesse i en lettere måde at kræve op på; også hr. Hilmar Baunsgaard var inde på det. Her kan jeg sige, at vi er i fuld gang med det, ja, jeg kan gå videre og sige, at vi har afsluttet en række forhandlinger, der har stået på igennem hele sommeren, med Dansk Arbejdsgiverforening. Jeg har lov til at sige dette her; der ligger en færdig forhandling, kan man sige, hvor man på en række områder fra vor side har søgt at imødekomme Arbejdsgiverforeningens interesse i at få en procentordning i stedet for en tabelordning, at få andre perioder for redegørelsernes indsendelse end dem, der står i loven osv., et materiale, som jeg naturligvis vil overlade

til udvalget, så snart det er nedsat, og så kan man jo dér studere nærmere, om man kan være enig med mig, med finansministeriet, i det, vi er gået med til over for Arbejdsgiverforeningen; det sigter altså netop på den forenkling, som bl. a. hr. Hilmar Baunsgaard efterlyste. Vi prøver på at gøre det så let som muligt. Vi har ikke dermed accepteret den procentordning, der lå i det radikale forslag i sin tid, den mener vi altså ikke kan anvendes. En procent, ens for alle lønmodtagere, kommer for langt fra det, man må tilsinde med kildeskatten, hvor man jo skal prøve på at finde frem til et system, hvor skatten for den enkelte lønmodtager så nær som muligt kommer til at svare til den indtægt, han har på det tidspunkt, da han skal betale den skat, og det gør det radikale forslag ikke.

Jeg skal ikke her fordybe mig i disse ting, dem kan vi jo se på i udvalget, men blot understrege, at vi altså i høj grad allerede indtil nu har taget hensyn til de ønsker, som erhvervslivet kunne have om ændringer af ordningen, og vi er villige til at gå videre, hvis man kan påvise andre områder, hvor noget sådant bør gøres.

Jeg kan ikke undlade til hr. Ninn-Hansens flotte bemærkning om ekstraskatten at sige, at jeg forstod da debatten forleden dag om devalueringen og om ekstraskatten på den måde, at det var det konservative folkeparti, som vistnok mere end alle andre partier i dette høje ting havde fundet på en ekstraskat. Det var jo noget med 500-600 mill. kr., der skulle pålægges befolkningen i ekstraskat for at klare devalueringproblemet på en anden måde end den, regeringen har anset for den rigtige. Jeg synes, man skulle være lidt forsigtig med nu på så demagogisk vis, som hr. Ninn-Hansen har gjort det, at anføre netop denne ekstraskat, som vi kommer med, og som jo i hvert fald bliver af en lidt anden størrelsesorden end den, de konservative ville have at folk skulle betale.

Når jeg ikke svarer på alle de spørgsmål, hr. Ninn-Hansen her har anført, er det ikke, fordi jeg ikke vil svare; jeg er villig til i udvalget at gå nærmere ind på disse forskellige ting, men det falder faktisk uden for det lovforslag, der er til behandling her i dag. Det er de almindelige kildeskatteproblemer, som skal løses i forbindelse med

## [Finansministeren.]

kildeskatteloven. Jeg har allerede svaret på noget af det, og jeg er naturligvis villig til at give alle de oplysninger, man måtte ønske, i udvalget.

Til hr. Ømann, der rejste en række spørgsmål, vil jeg sige det samme, at jeg synes, de egner sig for en behandling i udvalget.

Hr. Hilmar Baunsgaard har atter i dag rejst tanken om at gøre 1967 til et skattefrit år i stedet for 1968. Vi har set på det i finansministeriet, og vi mener ikke, det er det rigtige at gøre det, men også på det område er det vel bedst, at vi fremlægger materialet i udvalget. Jeg kan godt allerede nu gøre nogle ganske enkelte bemærkninger om det. Den hovedsagelige indvending går ud på, at de mennesker, der første gang har en stor indtægt i 1967, bliver ramt på den måde. Man må jo regne med, at et stort antal lønmodtagere er inde i en periode med en indtægtsstigning, og vi ville få en løsning ved at bruge det system, som betød, at kildeskatten for disse skatteydere ville komme til at løbe samtidig med, at man i mange tilfælde skulle afkræve dem en restskat allerede for det første år, hvor ordningen virker. Det er noget af det, der kan siges. Jeg har et dokument her fra finansministeriets embedsmænd, men jeg er naturligvis villig til at give yderligere oplysninger herom i udvalget.

Spørgsmålet om, hvorvidt kildeskatten kan gennemføres fuldt forsvarligt fra 1. januar 1969, er jo så generelt udformet, at man i virkeligheden ikke kan svare på det. Hvad er fuldt forsvarligt? Vil man have en tip-top moderne EDB-maskine, sådan som den måske kan tænkes, eller vil man klare sig på den måde, man nu kan? Det er ikke rigtigt, at kommunerne ikke mener, kildeskatten kan køre fra 1. januar 1969. Formanden for Købstadforeningen, borgmesteren i Esbjerg, har jo helt klart og tydeligt sagt både i fjernsyn og vist også i radioen, at kommunerne var indstillet på, at kildeskatten skulle træde i kraft fra 1. januar 1969, og det regner jeg altså fortsat med vil ske. Og jeg regner også med, at det vil ske på en god måde og en effektiv måde, selv om det ikke bliver 100 pct. med moderne EDB-teknik. Der er jo også nogle andre lande, der har

haft kildeskat i mange år; de har klaret sig uden denne 100 pct.s EDB-teknik, det vil jeg gerne understrege kraftigt. Vi vil have kildeskatten fra 1. januar 1969, og vi regner også med, at det kan gøres på en forsvarlig måde. Hvis ikke vi regnede med det, så ville jeg ikke sige det her i dag.

**Indenrigsministeren (Hans Hækkerup):** Ikke nær alle ordførerne bærede mit beskedne lovforslag med en omtale, men jeg takker naturligvis for de sporadiske bemærkninger, der faldt, og som gav udtryk for en vis sympati.

Hr. Ninn-Hansen tog, forstod jeg, et vist forbehold, idet han pegede på, at der i og for sig er en uretfærdighed i den bestemmelse, hvorefter nogle kommuner kan fastholde, at de opkræver en større del af kommuneskatten i det første halvår, end andre kommuner gør, og det problem kan man naturligvis rejse. Men som hr. Ømann gjorde opmærksom på, så melder sig jo her likviditetsproblemet i de pågældende kommuner, og dertil kommer, at da der her er tale om kontinuerlig skattebetaling, kan det jo ikke direkte genere de pågældende skatteydere; man kan endda vende det om og sige, at de skatteydere, der bor i kommuner, hvor man opkræver en større del af kommuneskatten inden 1. januar, har den fordel, at de i 1968 får en direkte nedsettelse af betalingen af statsskatten, men all right, jeg regner med, at vi kan komme overens om dette spørgsmål.

Hr. Ømann spurgte, om spørgsmålet havde været drøftet med de kommunale organisationer. Det kan jeg bekræfte, og tillige at de kommunale organisationer har taget sagen til efterretning, bortset måske fra en enkelt, nemlig Bymæssige Kommuner, som i et brev af 3. november 1967 siger, at man vil intet have at indvende imod en ordning, hvorefter staten bemyndiger kommunerne til inden 1. januar at opkræve en større andel end hidtil af kommuneskatten, dog højst 75 pct. Jeg nævner dette, for det er jo et klart udtryk for den stik modsatte indstilling af den, der rådede hos de ordførere, der beskæftigede sig med spørgsmålet, og som nærmest mente, at der var tale om uret-



[Indenrigsministeren.]

færdighed over for skatteyderne i de kommuner, hvor man opkræver 5 af 8 eller 6 af 8 terminer inden 1. januar. Her har man den stik modsatte opfattelse, og jeg har også mødt det spørgsmål, om ikke kommunerne simpelt hen kunne fremskynde indbetalingen af kommuneskatten inden 1. januar 1969. Jeg har sagt: det kan ikke lade sig gøre. Det skulle jeg aldrig have sagt; det kan det nemlig. Men da det forekommer mig at være en helt urimelig ordning, om man benytter denne overgangsbestemmelse til at flytte en del af kommuneskatten frem til før januar 1969 og samtidig tager fordelen af kildeskatte på det kommunale område fra 1. januar 1969, så vil jeg med udvalget drøfte, om ikke det er naturligt at stille et ændringsforslag, der hindrer en sådan fremgangsmåde. Jeg ved naturligvis såvel som andre, at kommunerne jo sagtens kan komme uden om det, skaffe sig det større provenu, man mener det er nødvendigt at få, ved at forhøje beskatningsprocenten ved budgetlægningen for 1968-69, men herregud, det er en ærlig sag, det stilles borgerne over for, og det kan de ved det kommende valg reagere over for. Men det andet, at udnytte en overgangsbestemmelse til at forskyde terminerne, det forekommer mig en lidt urimelig fremgangsmåde, som jeg i hvert fald mener vi bør overveje at skabe en hindring for gennem et ændringsforslag. At man så kan løse problemet ad anden vej, det interesserer mig ikke så meget.

Men jeg takker altså for den velvilje, forslaget har mødt; den har vel nok været størst hos dem, der ingenting sagde.

Endelig vil jeg gerne takke hr. Niels Westerby for bemærkningen om den administrative elegance, og jeg skal — og det tror jeg også finansministeren vil — lade den gå videre til de embedsmænd, som har arbejdet med denne sag. Administrativ elegance, kan det siges bedre? Kun hvis det siges af en anden, nemlig en, der ikke selv er embedsmand.

**Ninn-Hansen:** Jeg vil gerne takke indenrigsministeren for svaret. Derimod er jeg jo — jeg må sige som sædvanlig — ikke i stand til at takke finansministeren for svaret, da finansministeren foretrækker ikke at besvare spørgsmålene her i tinget, men i stedet for ønsker at rette forskellige angreb; det er jo nu en form, finansministeren ønsker at anvende her i tinget, og det kan jeg jo ikke blande mig i; finansministeren må jo anvende den form, han ønsker. Spørgsmålene skal vi jo nok få besvaret; de er altså ikke besvaret mundtligt, men så bliver de straks stillet skriftligt i udvalget, og så får vi jo lejlighed til at få at vide, hvad finansministeren mener om de pågældende spørgsmål. Jeg synes i allerhøjeste grad, at spørgsmålet om, hvilket system vi skal have, hvordan administrationen skal være og fungere, spørgsmålet om udskrivningsskalaen og sambeskatningen har at gøre med den sag, vi drøfter, men dér har finansministeren altså en anden opfattelse.

Vi kunne altså ikke få at vide i dag, men får det muligvis at vide senere, om der er tilrettelagt en administration, og hvordan den er tilrettelagt. Finansministeren henviste i den forbindelse til en udtalelse fra Købstadforeningens formand. Jeg husker ikke den udtalelse, men i den skrivelse, der blev refereret i Politiken, står der — hvis Politikens referat på dette punkt er rigtigt, og det spørgsmål må jeg måske få lov at stille —: en alternativ mulighed, et manuelt system i en overgangsperiode har kommunerne ikke haft tid til at vurdere i detaljer, men selv et overgangssystem vil kræve, at der i løbet af meget kort tid fastlægges afgørende forudsætninger bl. a. om forskudsligningen.

Hvis det referat fra skrivelsen er rigtigt, og jeg går ud fra, at finansministren har skrivelsen, så fremgår det jo klart, at kommunerne ikke har taget stilling til, om man kan lade et delvis manuelt system fungere, men siger, at det haster også her. Mit spørgsmål gik ud på, om man nu havde det



## [Ninn-Hansen.]

afklaret. Og jeg synes dog også, finansministeren burde tænke lidt på det i forbindelse med de advarsler, der fremkom fra andre ordføreres side over for ikrafttrædelsesdatoen den 1. januar 1969. Jeg har ikke taget i disse advarsler, og det vil jeg ikke gøre, så længe jeg ikke ved, hvad vi taler om; så længe vi ikke kan få oplysning om, på hvilken måde administrationen er tilrettelagt, og om den kan fungere, er der jo ingen af os, der har mulighed for at advare. Det er kun finansministeren, der sidder inde med den viden, det drejer sig om i den pågældende sag, og finansministerens stilling er jo ganske klar. Jeg forstår, at finansministeren heldigvis ikke vil sætte sit hoved i pant, men vel vil sætte sin stilling ind på, at vi fra den 1. januar 1969 har kildeskat her i landet. Det er, har jeg forstået, det svar, vi har fået med det forslag, som er blevet fremsat og med den udtalelse, finansministeren har fremsat. En ting vil jeg i hvert fald takke finansministeren for: at han har fulgt den opfordring, jeg på mit partis vegne fremsatte under en tidligere skattedebat, nemlig om at give besked i god tid, således at hele befolkningen, alle skatteydere, var klar over, når de gik ind i 1968, at de så stod over for det sidste år inden kildeskat. Det har vi fået klart oplyst, og finansministeren har taget ansvaret for, at denne dato holder også administrativt; om vi andre vil tage et medansvar, det afhænger af oplysningerne, vi får på de punkter, hvor jeg har udbedt mig oplysninger.

Jå, hvis finansministeren ikke er klar over det konservative folkepartis stilling til skalaerne, til spørgsmålet om enhedsskala og grundskala, så er det ikke vore oplysninger i sagen, der er noget i vejen med, så er det ministerens opfattelsesevne. Vi har diskuteret spørgsmålet i månedsvi sidste vinter, vi har fremlagt vore synspunkter i disse skaladrøftelser, og det er ikke mange dage siden, jeg her i tinget sagde, at den skala, vi nåede frem til, den, regeringen stod på i marts måned, den skala interesserer os fortsat, og det kan være, finansministeren kan regne med at se den som ændringsforslag, når vi kommer til forslaget til udskrivningslov; så kan ministeren i hvert fald ikke sige,

at han ikke har kendskab til, hvad vi ønsker i sagen.

Jeg stillede et spørgsmål vedrørende den ekstraskat, man vil udskrive; jeg troede, man vidste noget om den, når det er blevet publiceret, at den kommer; samtidig med at socialdemokratiet og SF har besluttet — sådan forstår jeg det — at der skal fjernes en pristalsportion, så har jeg forstået, at man har vedtaget, at der skulle pålægges en sådan ekstraskat, og da det interesserede mange at høre, hvad det drejer sig om, ville jeg stille spørgsmålet. I stedet for begynder finansministeren at optage den debat, der var i forbindelse med avancebegrænsningsloven og regeringens beslutning om krone-nedskæring; jeg ønsker selvfølgelig ikke at fortsætte denne debat her.

**Finansministeren (Grünbaum):** Det skulle jo ikke være nødvendigt at gøre opmærksom på det, men det var altså hr. Ninn-Hansen, der rejste denne debat om ekstraskatten i forbindelse med devalueringen, og ikke mig. (Ninn-Hansen: Jeg spurgte, hvordan den så ud!).

Hr. Ninn-Hansen har lige for et øjeblik siden sagt, at man ikke skulle diskutere noget, der ikke hørte med til denne sag, og bebrejdet finansministeren, at han gjorde det, men det var altså hr. Ninn-Hansen, der pludselig syntes, at vi skulle have lidt devalueringssag igen, om ekstraskat osv., ikke mig; det er vist helt klart for alle andre end hr. Ninn-Hansen selv.

Og lad mig så sige dette med hensyn til spørgsmålet om denne grundbeløbskala: nu har vi altså hørt, at de konservative efterhånden er blevet så glade for den skala, vi andre forelagde, kan man sige, i en betænkning. Det var jo ikke noget forslag på det tidspunkt. Men måske er det den anden skala, der stod i betænkningen. Nu er man måske så glad for den, at man vil bruge den som sit eget forslag. Det er vist sådan, som det altid er gået de konservative, hvis man ser tilbage gennem Danmarks politiske historie: alt det, som socialdemokratiet foreslog, har man været imod, og alt det har man senere sagt var rigtigt.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Lovforslagenes overgang til anden behandling*  
 vedtoges uden afstemning.

**Første næstformand (From):** Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at de to lovforslag henvises til udvalget angående forslag til lov om ændring af påligning af indkomst- og formueskat til staten m. fl. lovforslag. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

*Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af forbrugernes lukkelovsønsker [af Poul Antonsen m. fl.]*

Valgt blev: *Albertsen, Lis Groes, Andreas Hansen, Ejner Nielsen, Viola Nørlov, Axel Ivan Pedersen, Tastesen, Jens Peter Jensen, Holmberg, Niels Jørgen Nielsen, Eva Réé, Weikop, Gerda Møller, Ellen Strange Petersen, Gunhild Due, Kjær Rasmussen og Rigmor Christensen.*

**Første næstformand (From):** Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Søren Andersen, P. E. Eriksen, Poul Hartling og Kristen Østergaard har meddelt mig, at de ønsker mundtligt at fremsætte:

*Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v.*

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 23. november, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Forespørgsel til indenrigsministeren af Alfred Bøgh m. fl.*

2) *Eventuelt: tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m.

3) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning angående Danmarks tiltrædelse af den under den

30. juni 1967 oprettede Genèveprotokol (1967) til Den Almindelige Overenskomst om Told og Udenrigshandel, den under samme dato i Genève oprettede Overenskomst om grundlaget for forhandling om en international kornordning samt den ligeledes under denne dato i Genève oprettede Overenskomst om Anvendelsen af artikel VI i Den Almindelige Overenskomst om Told og Udenrigshandel.

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af toldloven.

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.).

6) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser m. v.).

7) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.).

8) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder).

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om skattefri afskrivninger m. v. [af Alfred Bøgh m. fl.].

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m. v. [af Alfred Bøgh m. fl.].

11) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds [af Alfred Bøgh m. fl.].

[Formanden.]

12) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende afskrivningsreglerne for bygninger [af Alfred Bøgh m. fl.].

13) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af afskrivningsreglerne [af Niels Westerby m. fl.].

14) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m. v.

Mødet hævet kl. 16<sup>24</sup>.

### 32. møde.

Torsdag den 23. november kl. 10.

Tredje næstformand (*Morten Lange*):

Medlem af folketinget Hastrup har meddelt mig, at han ønsker til boligministeren at stille følgende spørgsmål:

„Kan ministeren oplyse, om byreguleringens loven af 1965, som det var hensigten, har sikret, at der i et byudviklingsområde skal være reservearealer til dækning af behovet for opførelse af det dobbelte af den forventede befolkningstilvækst 15 år frem i tiden, og at der til enhver tid i inderzoner er udført sådanne tekniske hovedanlæg, der er tilstrækkelig til dækning af behovet for byggegrunde for 5 år?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Den første sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til indenrigsministeren af *Alfred Bøgh, A. Chr. Andersen, Poul Hartling, Poul Møller, Poul Sørensen og Thestrup*:

1. Hvad kan ministeren oplyse om virkningerne af den gældende byrdefordeling stat og kommuner imellem og kommunerne imellem, når hensyn tages til det forskellige indkomstgrundlag i de enkelte kommuner?
2. Hvad agter ministeren at foretage til en generel løsning af den skæve byrdefordeling?
3. Hvilke midlertidige foranstaltninger agter ministeren at foreslå af hensyn til de vanskeligst stillede kommuner i tiden, indtil en generel ordning kan træde i kraft?“

Ordføreren for forespørgerne (*Alfred Bøgh*): Venstre og det konservative folkeparti har i fællesskab stillet ovennævnte forespørgsel til indenrigsministeren, og jeg skal forsøge at begrunde spørgsmålene.

Det er nu år og dag siden, det såkaldte byrdefordelingsudvalg blev nedsat, men man har hidtil forgæves ventet på resultat af dette udvalgs arbejde. Der har ikke manglet henvendelser fra mange sider for at få løftet sløret for de tanker og overvejelser, som udvalget måtte være kommet til, men ministeren har hidtil svaret henholdende, næsten faderligt, som: „Giv jer nu tid, bette børn, så skal I nok få.“

Spørgsmålet har været rejst længe. Det var fremme allerede for år tilbage i kommunallovskommissionen; men der henvises dengang til, at problemerne først kunne løses effektivt, når den nye kommuneinddeling var en kendsgerning. Det er muligt, at dette synspunkt kan have nogen berettigelse, men det er alligevel min opfattelse, at den sidste del af arbejdet med kommuneinddelingen ville gå lettere, hvis der allerede i dag kunne gives mere koncise oplysninger om den fremtidige byrdefordeling. Det står vist allerede nu helt klart, at fremtidens kommuner, uanset hvilken størrelse de får, vil have en meget uensartet økonomisk bæreevne. Der skal sikkert helt nye kriterier for refusionsordninger til for at skabe nogenlunde ensartet belastning kommunerne imellem, og jo før ministeren kan komme frem med udvalgets eller sine egne tanker herom, des bedre. Der kan så komme en meningsudveksling i gang, hvortil jeg er sikker på at de kommunale organisationer kan og vil give et frugtbart bidrag.